

УДК 687.117/19:687.14

РИЖЕНОК Д.О., НІКОЛАЄВА Т.І.

Київський національний університет технологій та дизайну

**ДОСЛІДЖЕННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ТА ЕРГОНОМІЧНИХ
ХАРАКТЕРИСТИК КОСТЮМА XVIII - ПОЧАТКУ XX
СТОЛІТТЯ ДЛЯ СПОРТУ ТА МИСЛИВСТВА, З
МЕТОЮ РОЗРОБКИ КОЛЕКЦІЇ ДЛЯ ЖІНОК 4-5
ПОВНОТНИХ ГРУП**

***Мета.** Виявлення характеру впливу художньо-композиційних характеристик історичного костюма в проектуванні сучасного одягу для жінок 4-5 повнотних груп, на основі вивчення костюма кінця XVIII - початку XX століття для кінного спорту та мисливства.*

***Методика.** Використано методи: літературно – аналітичний, соціального опитування споживачів, історійко - графічний, системно - структурний аналіз, метод морфологічного аналізу та синтезу форм.*

***Результати.** Методом опитування споживачів відповідної категорії віку, виокремлено найбільш сприятливі варіанти головних композиційних ознак форми, фактури, кольору, орнаменту та їх гармонічного поєднання у сучасному костюмі. За результатами проведення літературно – аналітичного методу складено таблиці, в яких проаналізовано та систематизовано конструктивну будову в історичному розвитку форм жіночого костюма. Методом системно-структурного аналізу досліджено тектонічну будову історичного костюма, визначено систему взаємопов'язаних елементів, найбільш важливіших для проектування костюма. Складено таблиці морфологічного аналізу та синтезу складових елементів костюма. Знайдено найбільш доцільні варіанти форми за допомогою їх міксування.*

***Наукова новизна.** В науково-дослідницькій роботі проаналізовано та систематизовано конструктивну будову історичного жіночого костюма. Виявлено, що більш зручним для активної жінки 30-45 років буде одяг, наділений властивостями корегування за рахунок особливостей крою, на основі форм історичного костюму періоду XVIII-XX ст. для верхової їзди та мисливства.*

***Практична значимість.** Проведені наукові дослідження надали можливість проектування сучасних форм одягу з покращеними ергономічними та естетичними властивостями, за рахунок використання оптимізації об'єктів та силуетних форм, пропорційної та ритмічної будови, колористики та орнаменталізації поверхні матеріалів.*

***Ключові слова:** історичний костюм, крій, повнотні групи, спорт, мисливство, форма, повна фігура, орнамент, структура костюма.*

Вступ. На даний час у Світовій моді існує підвищена цікавість до історичного костюма. Останні роки на подіумах неодноразово з'являються колекції з елементами крою, формами, силуетами на історичну тематику. Історичні костюми неодноразово інтерпретувались дизайнерами в колекціях Dolce & Gabbana, Valentino та інших відомих торгових марок. В колекціях присутній історичний дух, який чудово простежується та відображається в одязі. Це історія в новому часі, новому матеріалі, технологіях. Вивчаючи сучасний модний ринок, неможна було не помітити проблеми, з якою знайомі багато жінок віком від 30-45 років – незначна кількість пропозицій щодо модного одягу.

Постановка завдання. Дослідження історичного костюма кінця XVIII – початку XX століть, для кінного спорту та мисливства, з метою вдосконалення естетичних та ергономічних характеристик при проектуванні колекції сучасного одягу.

Результати дослідження. На основі аналізу сучасних трендів та модних тенденцій в дизайні одягу, а також за результатами анкетного опитування споживачів обґрунтовано вибір напрямку дослідження. Виявлено, що тематика використання в проектуванні одягу історичного костюма та особливостей його крою є дуже актуальною.

Методом опитування споживачів відповідної вікової категорії – від 30-45 років, виокремлено найбільш сприятливі варіанти головних композиційних ознак форми, фактури, кольору, орнаменту та їх гармонічного поєднання у сучасному костюмі.

Результати обробки анкет дали можливість визначити, переважаючи ознаки уподобань споживачів. Завдяки опитуванню чітко виділено силуети, форми рукавів та частин виробу, особливості оформлення горловини та манжетів, варіанти застібок, орнаменту, засоби поєднання деталей та інше. Споживач підкреслив актуальність вибору теми першоджерела для сучасного виробництва модного одягу.

На основі аналізу літературних джерел. Складено таблиці, в яких проаналізовано та систематизовано конструктивну будову в історичному розвитку форм жіночого костюма. Виявлено, що більш зручним, для активної молоді жінки та наділим властивостями корегування, за рахунок особливостей крою, був історичний костюм періоду XVIII-XX ст. для верхової їзди та мисливства [1-3], який в цей час вже увійшов в моду і використовувався також як вихідний костюм. Зазначені форми костюма мають ознаки зручності, вільності рухів, надійності, з одночасно високою естетичною якістю.

Методом системно-структурного аналізу досліджено тектонічну будову історичного костюма [4], визначено систему взаємопов'язаних елементів та найбільш важливіших для проектування елементів костюма (рис.1).

Складено таблиці морфологічного аналізу та синтезу елементів костюма. Знайдено більш доцільні варіанти форми за допомогою їх міксування (рис.2). Отримані в результаті морфологічного аналізу та синтезу найбільш доцільні та вивірені форми, утворюють лінійні знаки-символи асортиментних блоків колекції, які поділені за призначенням: святковий одяг, офіційно-діловий одяг, повсякденний одяг.

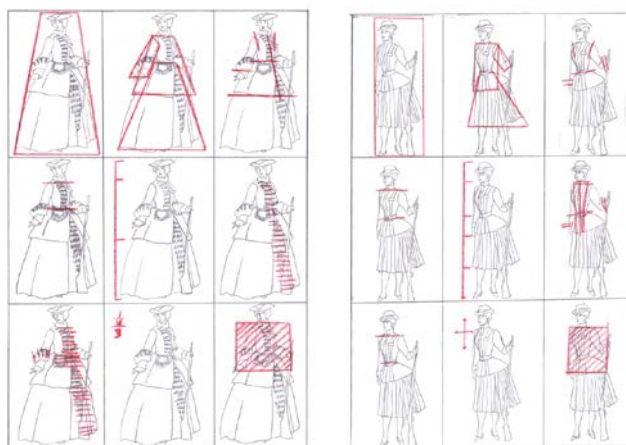

Рис. 1 Системно – структурний аналіз форми історичного костюма кінця XVIII – початку XX століть для кінного спорту та мисливства

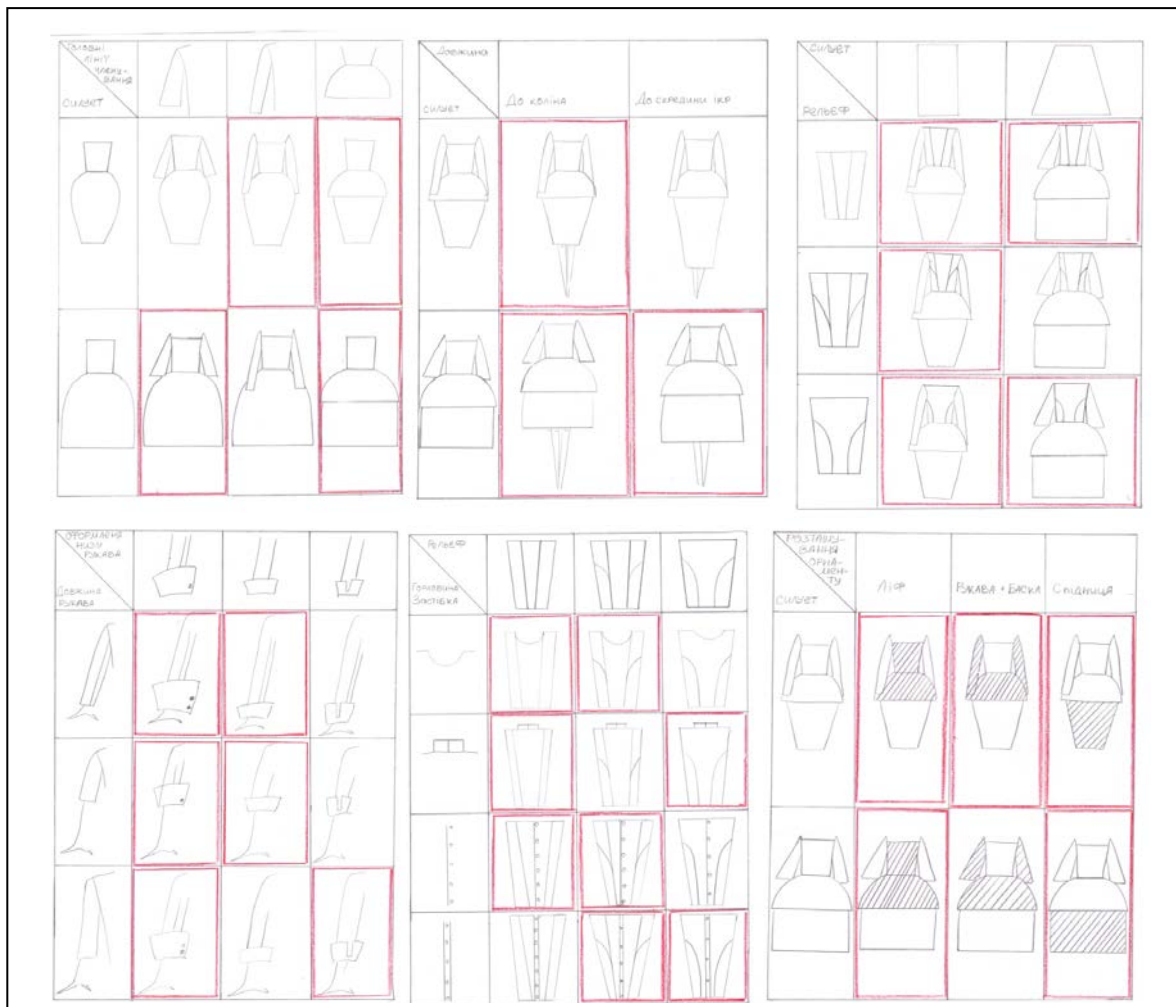

Рис. 2 Таблиці матриць морфологічного аналізу та синтезу елементів форми костюма

Для декоративної наповненості площин виробів обрано роботи англійського дизайнера тканин і меблів, художника-орнаменталіста XIX ст. Вільяма Морріса [5]. Використання дрібнозорчатого орнаментального малюнку в декорунанні одягу великих розмірів обумовлено тим, що рисунок рівномірно покриває площини поверхонь костюма і не дає зосередитись на його об'ємі.

Етапи процесу художнього проектування асортиментних блоків колекції жіночого одягу виражені алгоритмом (рис. 3).

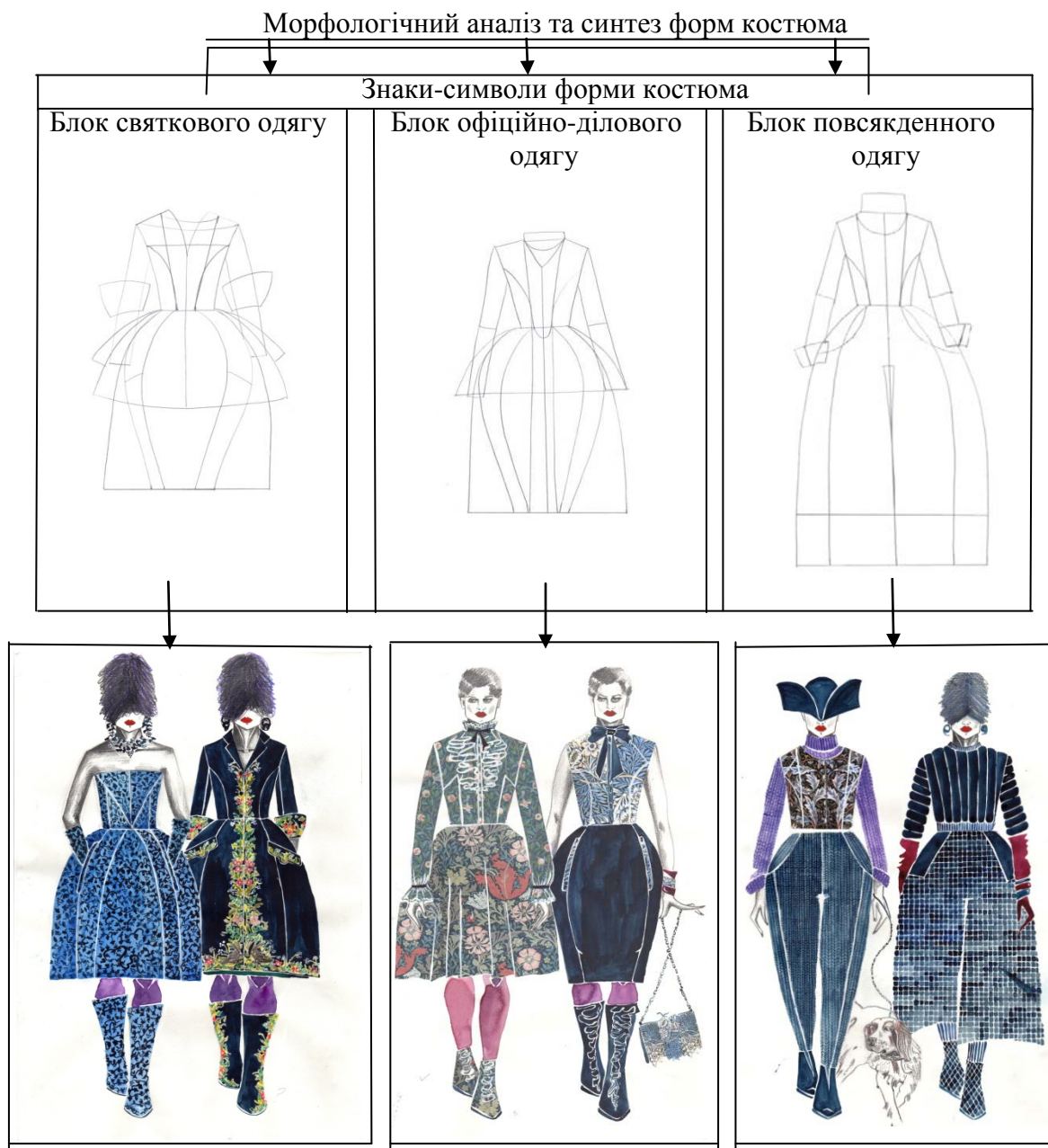

Рис. 3 Алгоритм художнього проектування асортиментних блоків колекції жіночого одягу для жінок 4-5 повнотних груп

Висновки. Представлена дослідницька робота є актуальною для сучасного проектування модного одягу, має цікаве творче джерело натхнення, відповідає художнім смакам обраного типу споживачів. Системний підхід до проектування одягу, виражений вищезазначеними науковими методами, надав можливість створення комплексного підходу для моделювання сучасних колекцій костюма для жінок 4-5 повнотних груп.

На основі проведених досліджень створено перспективну колекцію для повних жінок, віком від 30 – 45 років, з урахуванням особливостей крою історичного костюма кінця XVIII початку XX століття для кінного спорту та мисливства.

Список використаних джерел

1. Дягтерёва В. О. Краткая история возникновения, а также основные принципы езды в дамском седле. Описание одежды всадницы и конструкции седла – Ж: «Коневодство и конный спорт», №4/2003. – Москва: 2003. – 46 с.
2. Блохина И.В. Всемирная история костюма, моды и стиля. – Минск : Харвест, 2009. – 400 с. : ил.
3. История моды с XVIII по XX век / [Фукай А., Суо Т., Ивагами М., Кога Р., Ний Р., Нишияма Д.] ; под ред. Л. Борис.– TASCHEM, 2003. – 720 с.
4. Николаева Т. В. Тектоника формоутворення костюма: навч. посібн.: [3-тє вид., доповн.] / Т. В. Николаева. — К.: Арістей, 2011. — 340 с.
5. Merz, William. The self balancing system of gutting ladies garments, by dittmar & sheirer, including scales of the selfbalancing system for cutting| - New York, 1911 – 70p.

References

1. Dyagtereva V.O. A brief history of the origin, and the basic principles of driving in sidesaddle. Description odezhy rider and saddle design.- "Horse breeding and equestrian sports", №4/2003. –Moscow. 2003. – 46 с.
2. Blohina I.V. World History of Costume, fashion and style. - Minsk: Harvest, 2009. – 400 с. : ил.
3. The history of fashion from the XVIII to XX century / [Fuca A., T. Suo, Iwag M., R. Koga, Nij, R., D. Nishiyama]; ed. L. Boris.- TASCHEM, 2003. - 720 p.
4. Nikolayeva T. Tectonics forming costume: teach. guidances .: [3rd ed., fulfill.] / T. Nikolaeva. - K .: Aristey, 2011. - 340 p.
5. Merz, William. The self balancing system of gutting ladies garments, by dittmar & sheirer, including scales of the selfbalancing system for cutting - New York, 1911 – 70p.

ИССЛЕДОВАНИЯ ЭСТЕТИЧЕСКИХ И ЭРГОНОМИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК КОСТЮМА XVIII – НАЧ. XX ВЕКА ДЛЯ СПОРТА И ОХОТЫ, С ЦЕЛЮ РАЗРАБОТКИ КОЛЛЕКЦИИ ДЛЯ ЖЕНЩИН 4-5 ПОЛНОТНЫХ ГРУПП

РЫЖЕНОК Д. А., НИКОЛАЕВА Т. И.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Выявление характера влияния художественно-композиционных характеристик исторического костюма в проектировании современной одежды для женщин 4-5 полнотных групп, на основе изучения костюма конца XVIII- начала XX века для конного спорта и охоты.

Методика. Используются методы: литературно - аналитический, социального опроса потребителя, историко - графический, системно - структурный анализ, метод морфологического анализа и синтеза форм.

Результаты. Методом опроса потребителя соответствующей категории возраста, выделены наиболее благоприятные варианты главных композиционных признаков формы, фактуры, цвета, орнамента и их гармоничного сочетания в современном костюме. По результатам проведения литературно - аналитического метода составлены таблицы, в которых проанализировано и систематизировано конструктивное устройство в историческом развитии форм женского костюма. Методом системно-структурного анализа исследовано

тектоническое строение исторического костюма, определена система взаимосвязанных элементов, наиболее важных для проектирования костюма. Составлены таблицы морфологического анализа и синтеза составляющих элементов костюма. Найдено наиболее целесообразные варианты формы с помощью их микширования.

Научная новизна. В научно-исследовательской работе проанализировано и систематизировано конструктивное устройство исторического женского костюма. Выявлено, что более удобным, для активной женщины 30-45 лет, будет одежда которая наделена свойствами корректировки, за счет особенностей кроя, на основе форм исторического костюма периода XVIII-XX вв. для верховой езды и охоты.

Практическая значимость. Проведенные научные исследования предоставили возможность проектирования современных форм одежды с улучшенными эргономическими и эстетическими свойствами, за счет использования оптимизации объектов и силуэтных форм, пропорциональных и ритмических строений, колористикой и орнаментальной поверхности материалов.

Ключевые слова: *исторический костюм, крой, полнотные группы, спорт, охота, форма, полная фигура, орнамент, структура костюма.*

RESEARCH OF AESTHETIC AND ERGONOMIC CHARACTERISTICS OF SPORTS AND HUNTING SUIT OF XVIII - EARLY XX CENTURIES, WITH PURPOSE TO DEVELOP COLLECTION FOR WOMEN 4-5 SIZE OVERALL GROUPS

RYZHENOK D.A., NIKOLAEVA T.I.

Kyiv National University of Technologies and Design

The purpose. Identifying the nature of the impact of art and historical characteristics of the composite suit design of modern clothes for women 4-5 size overall groups, based on the study of costume XVIII- end of the beginning of XX century for equestrian sports and hunting.

Methods. Methods used: literary - analytical, social, consumer surveys, historical graphic, systemic - structural analysis, the method of morphological analysis and synthesis of forms.

Results. The method of consumer surveys respective age category, singled out the most favorable options for major features composite form, texture, color, ornamentation and harmonious combination of the modern suit. The results of the literary - analytical method, a table, which analyzed and systematically constructive structure in the historical development of forms of the female costume. The method of the system-structural analysis investigated the tectonic structure of historical costume, defined system of interconnected elements, the most important for the design of the suit. Folding tables morphological analysis and synthesis of components of a suit. We found the most appropriate form of options through their mixing.

Originality. In the research work analyzed and systematized constructive structure historic women's suit. Found that more convenient for active women 30-45 years old, will be endowed with the properties clothing adjustments by features cut, form-based historical period costumes XVIII-XX centuries. riding and hunting.

The practical significance. Past research enable the design of modern forms of clothing with improved ergonomic and aesthetic properties, due to the use of optimization and silhouette shapes of objects, proportionate and rhythmic structure, surface ornamentation and coloring materials.

Keywords: *historical costume, cut, overall groups, sports, hunting, form, full figure, ornament, structure suit.*